

ПРЕС КЛИПИНГ

7. фебруар 2013.

НАСЛОВИ

И Американци праве “фијат“;(стр.2)

Врући закони за кул политичаре; (стр.3)

Радници у сенци Шарића и скривене камере;(стр.6)

Реформа на тржишту рада може бити опасна;(стр.8)

НИШ: Закони да поспеше запошљавање;(стр.10)

НОВИ ПАЗАР: Необавештени радници;(стр.11)

ЗРЕЊАНИН: Припреме за несметану експлоатацију;(стр.12)

Бланко откази услов за запошљавање;(стр.14)

Неприхватљива отпуштања;(стр.15)

Плодно тле за манипулације;(стр.17)

Државна помоћ једина шанса;(стр.19)

У Немачку на посао од априла;(стр.20)

Криза у Војводини однела 76.000 радних места;(стр.22)

Радници траже плате од газде из Словеније;(стр.23)

Мање зараде само радницима;(стр.24)

Остали без посла, акција и плата;(стр.24)

Крагујевчани и Краљевчани без здравствених књижица иду код лекара уз потврду предузећа;(стр.26)

"Ал Дахра" оживљава комбинате;(стр.27)

Влада исплатила Тигру 200 милиона динара за заостале зараде »;(стр.29)

И Американци праве “фијат“

П. ЖИВКОВИЋ

У Крагујевцу у среду отворене две најсавременије фабрике „Донсон контролс“. Инвестиције вредне скоро 23 милиона евра. Посао добило 300 радника

ЈЕДНА од највећих америчких компанија „Донсон контролс“ од среде је и званично део српске аутомобилске индустрије. Овај гигант је у Крагујевцу свечано отворио две нове најсавременије фабрике аутомобилских делова који ће се уграђивати у најважнији српски извозни производ „фијат 500 Л“.

Прва фабрика, отворена је у склопу главног погона „Фијата“ у Крагујевцу, у сарадњи са Компанијом „Мањети Марели“ на 19.000 квадратних метара, у којој је посао добило 155 радника. У фабрику је уложено више од 15 милиона евра и спремна је да испуни све захтеве „Фијата“ који се тренутно крећу од 400 до 500 комплета интеријера - облоге врата и гепека, командна табла и подне конзоле.

Друга фабрика „Донсон контролс“ отворена је на простору некадашње касарне у Грошници на 6.500 метара квадратних. Инвестиција је вредна 7,8 милиона евра, а посао је добило 145 радника који ће израђивати предња и задња седишта за „фијат 500 Л“.

- Ускоро крећемо и са производњом трећег реда седишта - каже директор ове фабрике Саша Младеновић. - Делове за седишта добијамо из целе Европе, али и из две друге фабрике у Крагујевцу.

Читав комплекс чине најсавременије фабрике ове врсте на свету. Погони, угланцани попут апотеке, крцати су опремом и машинама у којима бројни работи помажу радницима да испуне све захтеве по питању квалитета, али и руше слику коју смо годинама имали о фабричким халама. Све је пројектовано тако да се испуне строги светски стандарди, од безбедоносних до еколошких. Велики број радника је прошао обуку у Италији и знањем и стручношћу су спремни да испуне све захтеве „Фијата“.

- Ми смо у стању да испунимо одмах све што се од нас тражи у року од неколико сати - каже Младеновић. - Немамо залихе, радимо по директној поруџбини за онолико возила колико „Фијат“ произведе дневно. У фабрици се тренутно припремају и делови за „фијат 500 Л“ који ускоро креће на америчко тржиште. Метални делови стижу из фабрике ПМС, пластични из „Сицит“, које су смештене у Грошници. Пена за седишта стиже из Румуније, текстил из Пољске.

РЕЗУЛТАТИ- ПОСВЕЋЕНОСТ Владе Србије за привлачење иностраних партнера великих компанија донела је и конкретне резултате - истакао је амбасадор САД у Србији Мајкл Кирби.

- Битно је да се Србија нађе на највећим индустријским картама света и да све ово утиче на добробит људи који овде раде и њихових породица. Амбасадор Италије у Србији Армандо Варекио је рекао да су веома задовољни сарадњом са владом Републике Србије и најавио је још

већу подршку његове земље:

- У јуну нас очекује врло битан датум, Европски самит на коме ћемо одлучити о примању Србије у ЕУ, а Италија се врло снажно залаже да се тај циљ и оствари.

Генерални директор „Фијата“ Србија Антонио Ђезаре Ферара истакао је да се „Фијат“ залаже за локализацију својих добављача и тренутно се 67 одсто делова за „фијат 500 Л“ производи у Србији. Он чак очекује да се и повећа број добављача који тренутно запошљавају око 1.200 радника.

- „Донсон контролс“ је уз „Мајкрософт“ једна од две највеће америчке компаније које су дошле у Србију - рекао је министар финансија Млађан Динкић.

- Њихов профит прошле године био је већи од 43 милијарде долара, што је једнако целом бруто домаћем производу Србије. Показало се да је стратегија коју смо пре пет година започели ради развоја Србије, довођење аутомобилских гиганата, прави пут. Много младих људи добило је посао, 2.600 у „Фијату“, 1.200 до сада код добављача.

То значи да смо запослили скоро 4.000 људи. Очекујемо у овој години око две милијарде евра прихода од извоза „фијата 500 Л“ и то ће увећати наш извоз за 25 одсто. Очекујемо и привредни раст од око два одсто, а циљ нам је да доведемо још „фијатових“ добављача у Србију који ће производити 80 одсто делова за „фијат 500 Л“.

Министар Динкић је потврдио и да се очекује долазак још две велике аутомобилске компаније из света, једне из Хонг Конга, а друге из Немачке.

Додатак - ФОРУМ

<http://www.danas.rs/dodaci/forum.723.html>

Да ли је политичка воља за измене радног законодавства усахла услед дневних потреба и изборне неизвесности

Врући закони за кул политичаре

АУТОР: МИРЈАНА М. МИЛЕНКОВИЋ

И док су готово све европске, као и земље из окружења, „реновирале“ своје радно законодавство, у Србији се мало ко усуђује да прецизира када ће измене и допуне Закона о раду и Закон о штрајку доћи пред посланике Скупштине Србије. То, изгледа, посебно важи сада, када се усковитлала утакмица унутар саме власти и када није сигурно колико ће овакав коалициони састав остати у оптицају.

Они из владајуће коалиције који желе да говоре о промени радног законодавства, ипак, наводе различите термине усвајања ових закона. Из СНС поручују да ће ова два закона, према плану рада владе, до јуна бити прослеђена парламенту, како би након тога били усвојени. Међутим, у

ПУПС-у тврде да се у првој половини ове године може очекивати само радна верзија новог закона о радним односима, након чега би требало да уследи јавна расправа. Овај закон би, према тврдњи ПУПС-а, у процедуру могао да уђе крајем године, док се усвајање нових закона о штрајку и о запошљавању инвалидних особа може очекивати до лета ове године.

Ипак, у владајућој коалицији углавном се слажу да је Србији потребно ново и либералније радно законодавство. Они за разлику од опозиције сматрају да су измене постојећег Закона о раду преко потребне и тврде да за то постоји политичка воља. Саговорници Форума подсећају да радна верзија закона још није завршена, нити је постигнут консензус свих социјалних партнера, тако да је полемика о појединим решењима излишна.

За разлику од колега посланика из власти, који о изменама Закона о раду знају само оно што су прочитали у новинама, Момо Чолаковић, посланик ПУПС-а, чак је и ангажован на његовој припреми и изради. Он тврди за Форум да ће радна верзија бити завршена у првој половини ове године, након чега ће уследити расправа, да би предлог ушао у процедуру до краја године.

- Код Закона о штрајку постигнут је висок степен сагласности. Остао је још споран такозвани „локаут“ и то би требало да се разреши на СЕС-у. Након тога би, заједно са Законом о запошљавању инвалидних лица могао да уђе у процедуру. Међутим, Закон о раду је много већи проблем, објашњава Чолаковић.

Он признаје да није прецизирана дозвољена дужина рада на одређено време, и подсећа да су послодавци тражили да то буде три године, а да синдикалци инсистирају да за све то време радник на одређено има сва права из радног односа. ПУПС, каже Чолаковић, подржава ставове синдиката, а посебно инсистира на потпунијој заштити радних права трудница. Напредњаци тврде да не постоје политичке несугласице око доношења ових закона, али да се још траже решења која би била добра и за послодавце и запослене. Зоран Бабић, функционер СНС, каже да је истина обично негде на средини и да ће тако можда бити и у случају спорних решења дужине рада на одређено време, исплате отпремнине, дужине прековременог рада, годишњег одмора...

Владимир Илић, посланик и функционер УРС-а, оцењује за Форум да су закони из области радног законодавства политички и социјално врло осетљиви и да морају проћи широку расправу.

- Није тајна да се УРС залаже за либералније радно законодавство. Ригидно законодавство у овој сфери у великој мери спречава послодавце да запосле људе, јер их онемогућава да смање број запослених у условима економске кризе или лошег пословања. Статистике показују да оне земље које имају либералније радно законодавство, по правилу, имају нижу стопу незапослености. Подразумева се да радници имају право на штрајк, у складу са законом и да морају бити социјално осигурани и у случају отказа или губитка радног места, подвлачи Илић.

Милисав Петронијевић, посланик и функционер СПС-а, каже да су сва сазнања о најављеним променама на нивоу информација из медија и изјава заинтересованих партнера.

- Политичка воља за промене у наведеним законима није спорна, али зависи и од решења која ће бити предложена. Кад то буде познато, моћи ћемо да дамо став о сваком од њих. Подржавамо измене које ће омогућити послодавцима ефикасније пословање и остваривање профита, а истовремено и остваривање права запослених - пре свега пристојну и редовну зараду. Промене морају бити резултат договора социјалних партнера, објашњава Петронијевић

и напомиње да СПС сматра да мора да се успостави равнотежа између потреба послодаваца за ефикаснијим пословањем и стварањем профита, с једне стране, и нивоа остваривања права запослених из рада, који доприносе ефикаснијем пословању и стварању профита, с друге стране.

Сличан став има и Дубравка Филиповски, посланица Нове Србије. Сматра да измене и допуне закона треба да буду резултат компромиса и консензуса социјалних партнера. Она мисли да би запошљавање и давање отказа требало учинити једноставнијим, као и да се и смање бирократске процедуре у току рада и обезбеђивања права запослених. С друге стране, већина опозиционих посланика убеђена је да ће Закон о раду морати да се донесе, али да ће владајућа коалиција одлагати тренутак слања закона у скупштину, јер је, како истичу, лакше водити популистичку политику него урадити оно што захтевају ММФ и Светска банка.

Слободан Лаловић, функционер опозиционе ДСС, тврди да је и постојећим Законом о раду успостављена равнотежа између интереса послодаваца и запослених. Он мисли да се сада спроводи притисак да се то поремети на штету радника, а напомиње да је посебан Закон о штрајку непотребан, јер је држава тренутно послодавац за више од пола милиона радника. Логично је да тада држава доноси решење на штету радника.

- Теза која се пласира јесте та да су промене ових закона услов за веће инвестиције. То није тачно, јер ми нисмо привлачни за инвеститоре из сасвим других разлога. Да је то тако, показује чињеница о ниском кредитном рејтингу Србије, чији су узроци на сасвим другој страни - умртвљена привреда, правна несигурност, висок буџетски дефицит... Практично, не постоји потреба за већим изменама Закона о раду. Постоји само пар решења која треба кориговати, пошто су се у њиховој примени показале слабости, истиче Лаловић, који је био и министар рада у време Коштуничине власти. За Бојана Ђурића, посланика ЛДП, и најреформскији Закон о раду који би се применио у садашњем „живом блату партијско-државне привреде“ само би увећао постојећи хаос.

- Људи неће да прихватају ригорозна правила уколико она не важе за директоре и војску трабаната, који се запошљавају у највећим државним губиташима. Такве промене имају смисла само ако се паралелно гради економија, која је претежно приватна, и судски систем који је ефикасан. Без тога, створиће се неравнотежа и повећати дискриминација, а у суштини све ће пасти на терет приватног сектора. После ће влада опет креирати атмосферу у којој приватници испадају „зли капиталисти“, а државна јасла би и даље била пример бриге за „малог човека, истиче Ђурић.

Његова колегиница из посланичке групе ЛДП, Ранка Савић, која је председница Асоцијације слободних и независних синдиката, пак истиче да од Закона о раду сви беже јер се боје реакција радника и синдиката

- Крију се као што змија крије ноге, јер знају да ће, кад предлог дође до скупштине, синдикати сигурно реаговати. Знају да су сви они, на пример, против продужења рада на одређено време на три године. Друга је ствар када је реч о отпремнинама. Одредба да послодавац исплаћује отпремнину само за период када је радник радио у његовом предузећу била би исправна, објашњава Ранка Савић.

За демократе важнији социјални консензус

За Демократску странку, када је реч о доношењу новог Закона о раду, важније је постићи социјални него политички консензус. Без социјалног дијалога између владе, послодаваца и

синдиката нема добрих и одрживих решења. "Предлогом да уговор о раду на одређено време може трајати и три године, покушава се, у условима велике незапослености, наћи флексибилније решење којим би се незапосленост смањила. С друге стране, предлог да се отпремнина добија само за период проведен код последњег послодавца ставља у неравноправан положај запослене и мора се дорадити, као и неки други чланови радне верзије закона", речено је Форуму у ДС. У овој странци наводе да ће се, када закон стигне у парламент, посланици ДС апсолутно залагати за побољшање текста ради максималне заштите права радника.

Неизвесно када ће бити одржан састанак Социјално-економског савета, нити да ли ће бити утврђена минимална цена рада

Радници у сенци Шарића и скривене камере

АУТОР: ЉИЉАНА БУКВИЋ

У ситуацији у којој разне афере са Шарићима, скривеним камерама и полутолим квазиводитељкама доминирају јавном сценом и спречавају премијера Ивицу Дачића да се посвети једној од својих многобројних обавеза - састанчењу са представницима синдиката и послодаваца, не може да се очекује да српском раднику буде боље. Тако је из фазе стагнирања или можда чак и из благог помака за време министровања Расима Љајића Социјално-економски савет дочекао нове тешке моменте, готово враћање уназад. Откад је половином прошле године формирана Влада СНС-СПС-УРС, њен председник Ивица Дачић преузео је улогу председавајућег СЕС-а. За то време десила су се два „танка“ састанка, а како је почела 2013, по свој прилици и утврђивање нове минималне цене рада причекаће још неко време, што иде наруку послодавцима, али не и синдикатима.

- Требало је да имамо један састанак прошле недеље, на ком би се између осталог разговарало и о цени рада, али очигледно да нема простора за то, прече су неке друге ствари, каже за Форум Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије и члан СЕС-а.

Минимална цена рада од 115 динара, која је и сада на снази, утврђена је априла прошле године. Сценарио утврђивања ове године могао би да буде сличан прошлогодишњем. Три месеца натезања између послодаваца и синдиката, да би на крају са „компромисном“ ценом изашла Влада Србије.

Овога пута први међу послодавцима који су реаговали и затражили „статус quo“ за минималну цену рада јер се „нису створили услови за то“ били су чланови Удружења Послодавац.

- У првој половини године не треба повећавати и усклађивати раст минималне цене рада, јер се у привреди нису стекли услови за то. Уколико дође до повећања минималне цене рада, српско тржиште ће бити неконкурентно у погледу довођења страних инвеститора, напомињу у Послодавцу. Пад бруто домаћег производа, индустријске производње, пораст цена сировина захтевају већа улагања и ангажованост послодаваца. И зато би повећање минималца, сматрају у овом удружењу, требало разматрати у другој половини године.

Орбовић каже да послодавци увек траже да се минимална цена рада не дира, правдајући то заштитом радних места.

- Ми смо тражили да цена радног сата буде 130 динара, јер мислимо да је то када се све узме у обзир, сасвим реално, напомиње Орбовић. Он каже и да, с обзиром на то како се фактички са СЕС-ом у последње време ништа не зна, не може да зна када ће бити расправе и договора око минималца.

- Све зависи од тога када ће бити следећи састанак Савета. Требало би, тако је бар речено, да буде крајем фебруара или почетком марта, односно о цени рада би требало да се расправља на првој следећој седници, па кад год она била, напоменуо је Орбовић.

Ипак, какво је тренутно стање ствари, оно што је пре само три месеца деловало као највећа препрека социјалном дијалогу, може се рећи да се покренуло. Наиме, у Министарству рада се годинама таложио велики број захтева за утврђивање репрезентативности, што послодавачких, што синдикалних, на локалном или републичком нивоу. Са њима се ништа није дешавало, тако да су поједина удружења или синдикати малтене дигли руке од тога.

Државни секретар Зоран Мартиновић је за Форум у новембру рекао да готово 40 таквих захтева чека на утврђивање, али да је проблем техничке природе, односно да у Одбору за репрезентативност треба поставити представнике државе.

Мартиновић сада каже за Форум да је Одбор обновио рад крајем прошле године и да се три пута досад састајао.

- Од 57 захтева за утврђивање репрезентативности, решено је седам, а три су још у поступку. Од тих седам решених углавном су одбијени захтеви, највише њих одбачено због тога што су подносиоци одустали, каже Мартиновић. Одбор ради у доброј атмосфери, тврди он, и постоје висок степен сагласности у вези са сваком одлуком. Он истиче да су најпре почели да разматрају захтеве оних који најдуже чекају, али да на ред још нису стигли сложенији предмети - попут оних за утврђивање репрезентативности послодавачких и синдикалних организација на републичком нивоу.

После петомесечног потпуног застоја влада је пред Нову годину успела да комплетира Одбор, који се за последњих месец дана откад је формиран састао три пута.

- Пауза је заиста била дуга и за све то време ништа се није радило, јер држава није поставила своје чланове. Имали смо три састанка у јануару и могу рећи да је обрађена отприлике трећина захтева, каже за Форум председник Одбора за утврђивање репрезентативности Зоран Михајловић. Он очекује да ће у наредном периоду наставити да се састају и раде на захтевима, којих има доста и верује да никаквих опструкција неће бити.

На питање докле се стигло и да ли је неко већ добио репрезентативност, Михајловић каже да јесте, да не зна тачно ко су сви они који су испунили услове, али да их има, баш као и оних који су одбијени и оних којима су захтеви враћени на дораду. „Постоје они који треба да допуне документацију и чије ћемо захтеве потом поново разматрати“, истиче Михајловић. Он истиче и да се Одбор још није бавио захтевима на републичком нивоу, већ само оним на локалу.

- Ишли смо редом, односно почели смо да обрађујемо оне захтеве који су први предати. Када ми завршимо наш посао, онда дајемо препоруку министру, који после потписује, односно даје репрезентативност, напомиње Михајловић.

То значи да ће још неко време у СЕС-у седети само представници Савеза самосталних синдиката, Уније послодаваца Србије, УГС Независност и државе. Та слика, сматрају они чији захтеви годинама леже у фиокама ресорног министарства, требало би коначно да буде измењена.

Конкуренција и код послодаваца

У последње време све активније је удружење Миодрага Костића Послодавац. Они су захтев за утврђивање репрезентативности поднели марта прошле године тврдећи да имају више од 500.000 запослених. Асоцијација малих и средњих предузећа има 141.000 чланова који запошљавају 230.000 људи у Србији, а њихов захтев за утврђивање репрезентативности у Министарству је још од 2008. Према тренутно актуелном Закону о раду, репрезентативност треба да добије свако удружење које окупља најмање 10 одсто од укупног броја запослених, што је неких 170.000 људи.

Реформа на тржишту рада може бити опасна

АУТОР: ДР МИХАЕЛ ЕРКЕ

На дневном реду у Србији је реформа радног права. И без детаљније анализе реформских предлога треба се питати да ли ће у Србији бити спроведена либерализација тржишта радне снаге - као и свуда у свету - на штету радника.

Можемо посматрати сличне трендове у читавој Европи, посебно у јужном делу еврозоне. Да би изашли у сусрет финансијским тржиштима и повиновали се диктату северних земаља чланица еврозоне, владе, од Грчке до Италије, попуштају социјалне регулације, чији је превасходни задатак да штите раднике од флукуација тржишту. Када је реч о тржишту радне снаге, у Немачкој се у међувремену етаблирала следећа легенда:

У двехиљадитим годинама за време владе Герхарда Шредера спроведене су реформе тржишта радне снаге и социјалног система (програм је познат под именом Агенда 2010), које су омогућиле да се економска криза превазиђе. За тренутну добру позицију Немачке у Европи, може се захвалити овим реформама, које би економско слабије земље сада требало и саме да спроведу. Па ипак, ове промене су у Немачкој довеле до ширења сектора слабо плаћених послова и, у поређењу са суседним земљама, снижавања реалних примања. Између 2000. и 2006. године, Немачка је била једина земља Европске уније у којој су опала реална примања. У погледу растуће продуктивности ово значи да је Немачка постала „конкурентнија“ него њени суседи и тако нагомилала енормне извозне вишкове.

Ова политика је имала велику цену. Први пут после Другог светског рата долази до образовања једне поткласе. Још теже су последице по Европу. Немачка води политику која је у још у тридесетим годинама била позната под именом „Беггар - тху - неигхбоур“. То је она политика која тежи да одврати штету од своје земље, тако што ће нанети губитак другим земљама.

Немачки извозни вишкови били су само друга страна дугова, коју су трговински партнери морали да преузму да би финансирани своје дугове. Акумулација приватних и јавних дугова је водила кризи у еврозони, која се чак и са бројним пакетима спасавања не може савладати. Део правичности се може видети у томе да ће криза еврозоне, а са тим и гушење европских

економија кроз програме штедње на крају погодити и саму Немачку. Све помало подсећа на ситуацију када у биоскопу гледалац устаје да би видео боље, са резултатом да онда сви устају и на крају готово сви не виде „филм“.

То баца светло и на карактер Европске уније: Њени чланови су се договорили око заједничких правила и располажу заједничком валутом, а истовремено понашају се међусобно као меркантилистичке конкурентске државе у перманентном економском рату у коме на крају сви губе. А најважније оружје у овом рату су лична примања. Како чланице еврозоне више не могу да обезвреде своје валуте да би повећале конкурентност, морају то учинити на други начин. Кроз такозвано „реално обезвређивање“ смањивањем плата, социјалних давања и пореза.

Иако Србија није чланица нити ЕУ ни еврозоне, она конкурише другим земљама за стране инвестиције. На актуелном степену економске развијености сигурно неће моћи да избегне коришћење нижих примања, социјалних давања и пореза да би привукла страни капитал у земљу. Па ипак, Србија не би требало да се повинује диктату „Рејтинг идеолога“, који - како светска банка тако и друге - бизнис климу уздижу као основни критеријум за оцењивање развоја једне земље. Када земља функционише потпуно по тржишним принципима, може да буде атрактивна за стране инвестиције. Али ко би хтео да живи у једној таквој земљи?

Инспекција рада засад немоћна

Одредба Закона о раду, везана за условљавање лица која се запошљавају од стране послодавца путем бланко отказа, није кажњива, каже за Форум директор Инспектората за рад Драгољуб Пеурача. На питање Форума у којој мери су се инспектори сретали с бланко отказима, Пеурача каже да према Закону о раду послодавац не може да условљава заснивање радног односа претходним давањем изјаве о отказу уговора о раду од стране кандидата и да су се у појединим случајевима запослени обраћали инспекцији рада наводећи да их је послодавац принудио да потпишу споразумни раскид радног односа, и у тим случајевима запослени су упућивани на суд, као надлежни орган.

- Врло су ретка обраћања запослених инспекцији рада због бланко - ковертираног отказа. Уколико инспектори рада имају сазнања на основу пријава запослених да постоји ковертирани отказ, нису у могућности да то и фактички утврде, јер то превазилази њихова овлашћења. У пракси, послодавци негирају постојање ковертираног отказа, који могу да активирају у одговарајућем тренутку као споразумни отказ уговора о раду, што инспектор рада не може да утврди на недвосмислен начин, објашњава Пеурача. Упитан да ли постоји специфичан профил фирми које имају склоност ка бланко отказима, он наводи да се „на основу појединих обраћања запослених (делатност трговине, промет нафте и нафтних деривата и други), који су потписали бланко отказе, не може утврдити профил фирми, за које су карактеристични бланко откази“.

НИШ: Закони да поспеше запошљавање

АУТОР: ЗОРИЦА МИЛАДИНОВИЋ

Уколико би се догодило да најављене измене радног законодавства пре усвајања не „прођу“ Социјално-економски савет, где ће синдикати изнети своје ставове, жестоко ћемо реаговати кроз штрајкове и протесте, најављује Миодраг Ранђеловић, председник Самосталног синдиката града Ниша.

Ранђеловић прецизира да је то став Савеза самосталног синдиката Србије, али и града Ниша.

Он прецизира да су овој радничкој организацији пре неколико дана стигле тезе у вези предстојећих измена Закона о раду, а да ће се о њима разговарати у току целе ове године, да би биле усвојене „највероватније тек 2014“.

- Више пута је најављена измена Закона о раду, након што је он у време када је донесен проглашаван малтене „најбољим у Европи. Притом смо чули поштапалице да је таква измена неопходна због притисака ММФ-а, што није доказано. Захвални смо министру за рад у прошлој влади Расиму Љајићу што је рекао да док је он на челу тог министарства, неће бити измене Закона на овај начин и без учешћа Социјално-економског савета. Надамо се да ће и садашња влада имати слуха за раднике и синдикате, каже Ранђеловић.

Он додаје да Самостални синдикат сматра и да би предлог закона о штрајку требало повући из процедуре у коју је ушао. Подсећа да засебан закон о штрајку постоји само у пар земаља у Европи, а да су остале ту материју регулисале кроз друге правне акте у области радног законодавства

- Председништво ССС донело је одлуку да и даље разговара о закону о штрајку, али да сматра да је најбоље да се он повуче из процедуре, а штрајк уреди кроз Закон о раду, каже Ранђеловић.

Братислав Ценић, регионални повереник УГС Независност у Нишу, подсећа да синдикалци из овог града нису директније укључени у процес измене или доношења радног законодавства, а да су мишљења која се на ту тему могу чути различита. Он сматра да радно законодавство мора пре свега да поспеши запошљавање, а заустави губитак посла, што је један од главних проблема у Србији, посебно на југу земље.

- Чини ми се да запошљавање, као ни сва друга питања која се тичу рада, не иду у трипартитном смеру, односно кроз договор синдиката, послодаваца и власти. У Нишу Социјално-економски савет никако да почне да функционише на прави начин. Дошла је нова власт, до средине јануара требало је да одржимо састанак на којем би разговарали о низу битних питања, али то се није догодило. Морали бисмо да се погледамо у очи и да видимо да ли ћемо нешто да радимо или нећемо, каже Ценић.

Он верује да би на СЕС-у морало да се разговара о јавним радовима који би бар на неко време „повукли са бироа“ већи број људи. Савет би што пре требало да донесе одлуке у вези са тим, пошто ће врло брзо пролеће, када би такви радови требало да почну.

Радиша Спасић, председник Радне групе за социјална питања Електронске индустрије Ниш и један од иницијатора за системско решење проблема исплате заосталих зарада нишким радницима, додаје да је у измени радног законодавства посебно проблематично најављено

решење у закону у штрајку, по којем ће радници моћи да штрајкују само у кругу предузећа. Сматра да је то неповољно по раднике, који ће на тај начин бити препуштени само доброј вољи послодавца и „добро склоњени од очију јавности“.

- Ми смо у ЕИ годинама штрајковали, али на нас нико није обраћао пажњу. Видели су нас и сетили су се да постојимо тек када смо, заједно са другим обесправљеним радницима, изашли на улицу, демонстрирали и блокирали саобраћај. Наши захтеви су почели да се испуњавају тек када смо извршили притисак на надлежне, односно дошли на њихова врата у Нишу и у Београду. Радницима који су у транзицији остали без извора за елементарну егзистенцију не сме се ограничавати право да на различите начине траже шта им припада, каже Спасић.

Према доступним подацима, у Нишу, са безмало 300.000 становника, ради једва 70.000 људи, од којих је најмање запослено у привреди. На евиденцији нишке филијале Националне службе за запошљавање је око 37.000 људи. Приватизације, посебно великих система, биле су углавном неуспешне, а десетине хиљада радника били су њихове жртве.

Шта после прославе јубилеја?

- Сви сада говоре о Миланском едикту и то је тема број један у Нишу. А јубилеј Миланског едикта ће проћи и шта ћемо после? Шта ћемо са свакодневним животом? Од чега и како ћемо живети? А када је већ реч о том јубилеју, надлежнима не пада на памет да размишљају свеобухватно, тако да у граду не може да се нађе ниједна мајица са ликом цара Константина или знаком Миланског едикта, а толико наших текстилаца је незапослено. Сви само причамо, то умемо, али су нам паметни и конкретни потези проблем, каже Братислав Ценић.

НОВИ ПАЗАР: Необавештени радници

АУТОР: СЛАЂАНА НОВОСЕЛ

Крај прошле године овде је био у знаку штрајкова у јавним предузећима и градској управи, тако да су синдикални активисти и радници имали прилику да „вежбају“ како да се изборе за своја права, која су, како махом истичу, одавно начета и непоштована и са садашњом законском регулативом, за коју послодавци, а неретко и државни службеници последњих година тврде да је сувише „мека“.

У Новом Пазару се у последње време углавном штрајковало уз поштовање закона. Ишло се редом - прво штрајк упозорења, рок за испуњење захтева и на крају потпун престанак рада уз обезбеђен минимум поштовања процеса рада. Након неких драстичних сцена протеста у овом граду, када су се раднички представници самоповређивали и претили самоубиством или су штрајковали глађу, што је изазвало медијску пажњу, али не и повољна решења у свим случајевима, нова тактика ипак није потпуно уродила плодом.

У поменутих протестима у обуставама рада, вође штрајкова у предузећима и локалној администрацији могли су само да добију упутства од регионалних синдикалних повереника - бројеве телефона да се обрате својим гранским синдикатима у Београду. Ту се завршавало свака помоћ и усмеравање.

У новопазарским фирмама и институцијама највише делују три синдиката: Самостални, Независност и АСНС. Само први има просторије за рад, друга два повереника „примају“ поруке

незадовољства и захтеве радника путем телефона, а састанке држе када је реч о простору - како се снађу.

Есад Ницевић, повереник синдиката Независност, каже да су регионални повереници само „саобраћајци“ који усмеравају своје чланове коме да се обрате. Тврди да припадници ниједног од поменутих синдиката не знају довољно о новим предлозима за измене Закона о раду и доношење закона о штрајку. О томе би требало да чују од својих повереника у предузећима, који их организују и одговорни су за контакте са београдским централама, одакле пак треба да добију тумачења тих промена које се најављују доста дуго. У преводу, а не само по његовом мишљењу, у овом региону и синдикални активисти готово да ништа не знају о најављеним променама, а камоли да су о томе обавештени радници.

Повереник АСНС Џемо Граца слаже се да радници нису обавештени ни о важећем, а још мање о предложеном закону.

- Нова законска решења сигурно иду у корист послодаваца, али су и ова која се примењују лоша за раднике. Ускраћује се могућност штрајковања. Примера ради, у Новом Пазару плате радницима касне месецима и још треба да им се ускрати право да траже начин да наплате своје зараде, да изразе неслагање са таквом пословном политиком и да не могу да подигну глас. То је неприхватљиво, оцењује Граца и објашњава да је закон о штрајку толико дуго у процедури јер се Влада Србије плаши да ће његово усвајање довести до масовних протеста, што није далеко од истине.

Регионални повереник АСНС тврди да сада има наговештаја да ће доћи до нових штрајкова у јавним предузећима, јер је ситуација непромењена што се тиче исплата зарада и услова рада у тим предузећима. Несрећа је, међутим, што се штрајкови лако разбијају због политичке подељености радника.

Пимедбе ће стићи у Скупштину

- Уколико дође до усвајања промена закона о раду и о штрајку, која су неповољна по раднике, организоваћемо протесте радника да изразимо своје незадовољство, а све примедбе са овог подручја упутићемо поново нашој председници Ранки Савић, која је сада и народна посланица, наглашава Џемо Граца, повереник АСНС.

ЗРЕЊАНИН: Припреме за несметану експлоатацију

АУТОР: МИРОСЛАВА ПУДАР

- Није реч о неком малом умањивању права радника, него о потпуном укидању основних права радника и либерализацији отпуштања, објашњавају укратко у Савезу самосталних синдиката Војводине предлоге измена и допуна Закона о раду који су доставили послодавци. С обзиром на то да је у Зрењанину мислена именица имати посао, не чуди страх да би предлог послодаваца на велика врата увео најсуровији облик третирања запослених. Зато Самостални синдикат сматра да је већина захтева послодаваца неприхватљива.

Међу њима су, тврде они, брисање услова под којима се може уговорити рад на одређено време, већа слобода у промени радног времена и у регулисању годишњег одмора, захтев за рестрикцију породилског одсуства, смањење накнаде зараде, смањење права запосленог који је упућен код другог послодавца, могућност удаљења са рада, захтев за слободније отпуштање чак и болесних. Зрењанински синдикалци и анкетирани радници сматрају да важећи Закон о раду садржи углавном добра решења, која би у појединим деловима требало прецизније дефинисати, али никако не би требало мењати њихову суштину.

- Укратко, могли би да отпусте кога хоће и кад хоће, трудницу, болесног; да враћају на посао или распоређују без посебне најаве, а када „употребе“ радника, да му дају отказ и замене га новим, каже за Форум Мирко Малешев, председник Савеза самосталног синдиката за више општина средњег Баната. - Ради се и о томе да привремени рад може да траје две године и више година, да радно време може да се продужава дуже од осам часова, дакле да уведу све оно што је негативно по раднике. Другим речима, послодавци који су предлагачи ових измена у Закону о раду, желе да под флоскулом „флукуације радне снаге“ одаберу кадрове и докле год су радно способни и здрави они би радили. Чим престану, остали би без посла. Ми онда питамо, ко ће њих онда касније да прими, ако уведемо принцип чисте експлоатације, без социјалног аспекта? Према томе, овде није реч о жељи да се кроз поправку закона омогући поштовање Закона о раду. Ово је жеља да се угасе сва могућа права запослених!

У зрењанинској путарској фирми Војводинапут, која је управо избегла стечај, ангажовано је 240 стално запослених и 120 привремено ангажованих радника. Управо код њих синдикати и запослени су јединствени у томе да треба бранити постојећи Закон о раду.

- Поднели смо нови захтев за колективни уговор, који је много бољи, треба да преговарамо са послодавцем. Мислим да ће проблем бити цена рада, која је остала на нето нивоу од 50 динара, што значи да од свих путарских фирми имамо најмању цену рада. Имамо и проблем са осигурањем, радници нису осигурани, а раде у тешким условима, зими на хладном, а лети на топлом.

Уколико се Закон о раду промени, за нас ће настати неповољан амбијент, што ће се одразити и на колективни уговор, оцењује Владимир Којчић, путарски радник.

У овој фирми сезонски радници ангажују се стално, нарочито када је сезона грађевинских послова.

- Људи се приме на одређено време, а кад им истекне уговор, они добију отказ. Таман кад науче да раде, упутимо их у посао који није лак, фирма ангажује нове. Ми у смислу ефикасности пуно губимо таквим односом према привременом раду, а све се одражава на укупан рад фирме. Како да будемо успешна фирма, кад стално почињемо из почетка, каже Иван Репија, руковалац грађевинских машина.

- Ми смо се баш ангажовали да дамо добре предлоге за наш колективни уговор, да очувамо добар однос према запосленима. Зато нам измене Закона о раду никако не одговарају. Мислим да се права радника укидају, а драстично повећавају њихове обавезе, односно експлоатација, објашњава Александар Грујић, синдикалац из АД Војводинапут.

- Захтеви послодаваца су неприхватљиви. Имамо одговор и мислим да то нико не очекује, али ми ћемо користити сва расположива средства да одбранимо постојећи Закон о раду. Обавестићемо међународне организације о овим захтевима, а одговоримо на начин како синдикати одговарају. Оно што је прихватљиво за разговор, о томе можемо да причамо, оно

што није, биће одбачено. Доста је више уступака новим богаташима у Србији, који се обогате за неколико година, а ми смо за то кратко време остали без гомиле запослених, каже Мирко Малешев, председник Савеза самосталног синдиката за више општина средњег Баната.

Послодавци све чешиће условљавају раднике да унапред потпишу документ за одлазак с посла

Бланко откази услов за запошљавање

АУТОР: ЛИДИЈА ВАЛТНЕР

Србија је тешком муком успела да укине бланко оставке народних посланика, које су служиле за страначко подаништво народних трибуна, међутим, на тржишту рада остала је институција бланко отказа који у сваком тренутку може да се активира. Многи послодавци као један од услова за запослење траже да будући радник потпише бланко отказ.

То значи да се отказ даје унапред, односно ковертира се, да би се активирао у неком будућем времену, зависно од процене, односно воље послодавца. Ко унапред тражи изјаву о отказу, манипулише вољом радника, јер ње нема ни у моменту ковертирања, због уцене којом је условљено заснивање радног односа, ни у моменту активирања зато што изјавом о отказу не располаже онај који је даје, већ онај коме се упућује.

Немали број људи због доласка у ситуацију „дај шта даш“, пристају на такав услов. Таквих случајева је много, најчешће у фирмама које запошљавају мали број људи и то у трговини, грађевинарству, банкарству, угоститељству...

Душан Вуковић, председник Самосталног синдиката грађевине, за Форум наводи да у области грађевине отприлике 30 одсто радника потписује бланко оставке.

- Тај велики проценат последица је бахате и нецивилизоване жеље носилаца капитала да свој новац брзо увећају на рачун неког другог. Људи најчешће нису едуковани нити храбри да се томе супротставе и жртве су уцена, каже Вуковић. Према његовим речима, радници се тек по добијању отказа јављају синдикату, који једино може да случај пријави инспекцији, која би требало да преузме случај.

Слободан Лаловић, стручњак за радно право и бивши министар рада, запошљавања и социјалне политике, каже за Форум да је ова незаконита појава доста раширена.

- То се све чешће дешава у последњих пар година. Реч је о малим и средњим предузећима која имају 20 до 30 људи, мада у последње време десило се то и у фирмама које запошљавају до 100 радника, каже Лаловић. Он објашњава да послодавац уз уговор о раду, који запослени потписује, на потпис даје и споразум о престанку радног односа у којем је остављено празно место за датум. Тај папир остаје код послодавца и он може у сваком тренутку да напише датум престанка радног односа. Према Лаловићевим речима, када радник добије отказ који је потписао, он не може ништа да уради, јер би морао да доказује да је тај папир потписао под уценом или присилом.

- То је наравно тешко доказати без сведока, а послодавац такве ствари не ради уз присуству других људи, односно сведока, појашњава Лаловић. На питање Форума да ли је могуће спречити ову појаву, он каже да би се то могло урадити изменама Закона о раду.

- Ако би се увела одредба која би на неки начин „заплашила“ послодавце, а у којој би било написано да тај папир правно не застарева и да радник увек може да тужи послодавца, указује Лаловић.

И Жарко Милисављевић, председник Асоцијација малих и средњих предузећа, за Форум каже да је чуо за ову појаву, мада он тврди да она није тако честа.

- Треба разумети послодавце који прибегавају томе. Разлог је лоше искуство у примени Закона о раду. Послодавац тражи једноставнији и простији начин да сачува себе од лошег закона. Начин на који би се ове ствари избегле јесу измене Закона о раду којима би се послодавцу омогућила већа флексибилност и лакше запошљавање људи, наводи Милисављевић.

ВЛАИСАВЉЕВИЋ: Синдикати да преузму тужбе

Славко Влаисављевић, председник Гранског синдиката прехране, пољопривреде, угоститељства и туризма Независност, за Форум каже да се са овом појавом срећу и радници у угоститељству и банкарству, али да се плаше да пријаве синдикатима свој проблем. О тим дискриминацијама сви све знају, али велики послодавци притискају да се Закон о раду мења у њихову корист, а на још већу штету радника. Начин на који се такво понашање послодавца може спречити јесте измена закона у смеру да синдикати могу да туже послодавца уместо запослених, указује Влаисављевић.

Синдикати од државе очекују да сачува радна места запосленима у комбинатима које купује Ал Дахра

Неприхватљива отпуштања

АУТОР: ГОЈКО ВЛАОВИЋ

Након што је Влада Србије са компанијом Ал Дахра из Уједињених Арапских Емирата потписала предуговор о продаји осам српских пољопривредних комбината, размишљања запослених у тим предузећима и синдикалних централа усмерена су ка томе да ли ће сви радници остати на својим радним местима, односно да ли ће нове арапске газде упослити и нову радну снагу.

Судећи по првим реакцијама надлежних, разлога за бригу нема јер је, како тврде, са Ал Дахром утврђено да радници буду збринуте. Тако је директор пољопривредног комбината „Драган Марковић“ и руководиоца Зеленог пула (групације пољопривредних предузећа коју је формирала Агенција за приватизацију од неуспешно приватизованих комбината са циљем њиховог реструктурирања и успешне продаје) Драган Миливојчевић изјавио да је направљен нови социјални програм и колективни уговор за раднике предузећа које ће бити формирано са Ал Дахром.

Према његовим речима, предуговором који је потписан са том компанијом предвиђено је да у ново предузеће, чији ће већински власник бити Ал Дахра а мањински држава Србија, буде примљен максималан број радника, односно „да ће за све квалитетне раднике бити места“. Додаје да је став менаџера свих предузећа која купује Ал Дахра да се мора збринути сваки радник без обзира на његов тренутни статус. Међутим, нису сва очекивања баш тако оптимистичка.

Члан Одбора за пољопривреду ГО ЛДП Панчева Јован Мајсторовић на недавно одржаној конференцији за новинаре истакао је да је договором постигнутим са Ал Дахром предвиђено да ће компанија из Емирата имати могућност да задржи само оне раднике који задовољавају критеријуме које пропише послодавац. Он истиче да ће Ал Дахра имати обавезу да заснује стални радни однос само за оне раднике који „буду задовољили одређене критеријуме у тој компанији“. Са друге стране, у синдикалним централама истичу да је на држави одговорност и да она треба да се постара да сви запослени у пољопривредним комбинатима остану на својим радним местима.

Жељко Веселиновић, председник Удружених синдиката Србије „Слога“, у чијој централи се налазе и синдикалне организације неколико пољопривредних комбината чији би већински власник требало да постане Ал Дахра, истиче за Форум да у тим предузећима постоје колективни уговори и да ће нове газде морати да их поштују.

- Док су на снази ти колективни уговори, сви они који сада раде у комбинатима остаће на својим радним местима. Ако негде постоје технолошки вишкови, према њима ће се примењивати адекватни социјални програми. У суштини - све је на држави. Она доводи страног послодавца у пољопривредни сектор и она је та која мора да заштити радна места кроз доношење одговарајућих колективних уговора и социјалних програма. Циљ треба свакако да буде тај да сви задрже своја радна места. Ако има вишкова, ти људи морају бити адекватно намиренени кроз социјалне програме - истиче Веселиновић.

Са његовим мишљењем, да је држава најодговорнија за судбину запослених у пољопривредним комбинатима који се продају, слаже се и Ранка Савић, посланица Народне скупштине и председница Асоцијације слободних и независних синдиката.

- Држава мора да у преговорима сачува радна места Такође, држава је дужна да у договору са новим већинским власником тих предузећа обезбеди добар социјални програм. Апсолутно немам ништа против страних инвестиција у пољопривреду Србије, поготово што ће она омогућити изградњу мреже за наводњавање, што ће и поспешити производњу, али и створити услове за отварање нових радних места. Ипак, с друге стране, треба напоменути да у Србији, када је реч о приватизацији предузећа у реструктурирању, не постоји системски приступ. Једноставно не постоји систем који би разрадио на који начин се те ствари раде. Све се ради ад хок и везано је за појединачне инвестиције министара или пријатељске везе. Дугорочно, на такав начин се неће постићи потребни резултати, а то је управо оно што највише плаши запослене у предузећима у реструктурирању који желе да раде и живе од свог рада, истиче наша саговорница.

Међу осам пољопривредних комбината чији ће власник постати Ал Дахра налази се „ПКБ корпорација“ из Падинске Скеле, где је Град Београд већински власник са 99 одсто удела, „Агробачка“ из Бача, „Братство-јединство“ из Неузина, „Драган Марковић“ из Обреновца, „Нова Гајдобра“, „Млади борац“ из Сонте, „Омољица“ и „Војводина“ из Старчева.

Потписивање коначног уговора очекује се до краја марта, рок за откуп земљишта је 31. мај, а до краја јула требало би да се изврши и пренос имовине. За надзор и контролу извршења уговора биће надлежна Агенција за приватизацију.

Ако су озбиљни, запослиће још радника

Председник синдиката Слога Жељко Веселиновић не верује да ће Ал Дахра отпуштати раднике, већ сматра да је веома могуће да ће запослити нове. „Ти комбинати су некада имали много више запослених него што је то случај сада, када је већина њих рунирана у неуспешном покушају приватизације. Ако Ал Дахра у Србију долази да би се заиста бавила пољопривредом, сасвим је јасно да ће јој бити потребна радна снага за остваривање својих пословних циљева и у том смислу сам уверен да ће бити потребна додатна радна снага, што значи да ће бити створена и нова радна места“, објашњава Веселиновић.

Од свих 18 чланова СЕС-а, једино представници Владе Србије имају неспоран легитимитет

Плодно тле за манипулације

АУТОР: ИВИЦА ЦВЕТАНОВИЋ

Социјално-економски савет има неограничен извор тема из области социјалног дијалога и многих нерешених питања која се тичу милион и 700 хиљада запослених, што захтева прилежан рад и велику одговорност, али је кључно питање колико би све те одлуке биле легитимне, јер ниједан социјални партнер тренутно нема статус репрезентативности. Савезу самосталних синдиката Србије репрезентативност је истекла у децембру прошле године, Уједињени грански синдикати „Независност“ од 2008. године нису обновили статус репрезентативног синдиката, а Унија послодаваца, коју заступа Небојша Атанацковић, није добила решење Министарства рада и социјалне политике. Од свих 18 чланова СЕС-а, једино представници Владе Републике Србије имају неспоран легитимитет који су стекли на парламентарним изборима у мају прошле године. Од оваквог састава СЕС-а корист има једино власт, а запослени, све синдикалне организације и привредници су на чистом губитку.

Репрезентативност Конфедерације слободних синдиката уопште није спорна, али КСС изгледа тренутно није пожељан социјални партнер ни властима, ни представницима Уније послодаваца Србије, па ни колегама из СССС и „Независности“, јер уласком Конфедерације у Савет имаће неку столицу мање.

Конфедерацији слободних синдиката требало је пуних десет година да докаже колико нас има, 220.000 запослених у јавном сектору и великим системима, и природно је да баш на важан јубилеј, десетогодишњицу од оснивања, велика синдикална организација прослави то и уласком у Социјално-економски савет. Можда је то права награда за десет година стрпљиве колегијалне солидарности у интересу свих радника. Но, да би се актуелна синдикална сцена боље разумела, неопходно је појаснити неколико законских аката и уопште рад државних институција.

Закон о социјално-економском савету један је од најкраћих законодавних докумената у новијој историји Републике Србије. Да су се аутори потрудили мало више, у тих 27 чланова Закона о СЕС-у, на пет страна папира, могао је прецизно и јасно да се дефинише социјални дијалог, као и права и обавезе Социјално-економског савета, од чијег мишљења и става зависи судбина

запослених из целе Србије. Закон о СЕС-у има низ недостатака и недоречености, али овом приликом треба се задржати на три основне мане.

1) Прва је та што су овлашћења СЕС-а ограничена. Савет доноси одлуке у форми става, мишљења, иницијативе, препоруке и закључка, али његове одлуке нису обавезујуће и влада, односно предлагач закона, може нови закон да поднесе скупштини на усвајање, иако је мишљење Савета било негативно.

2) Друга мана Закона о СЕС-у јесте та што се на седницама, о свим питањима, одлучује консензусом. Социјално-економски савет има 18 чланова, и то шест представника Владе Србије, шест представника репрезентативних синдиката и шест представника репрезентативних удружења послодаваца, који се именују на четири године. Ниједна одлука не може да прође Савет, ако она није једногласна, што ствара низ потешкоћа у раду СЕС-а. Није редак случај да поједини чланови блокирају одлуке Савету тако што једноставно „нестану“ баш у моменту када је њихов глас неопходан. Савет је иначе у некој врсти хибернације и тихог бојкота социјалног дијалога, а посебно од када је у марту прошле године за председавајућег изабран Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца. Као куриозитет у раду Савета треба напоменути да је Атанацковић за ових десет месеци сазвао четири редовне седнице, од којих су две биле првенствено због именовања нових чланова Савета, представника Владе.

3) Трећа и најбитнија мана Закона о СЕС-у од када је званично почео са радом, од априла месеца 2005. године, јесте метод којим се утврђује репрезентативност партнера у социјалном дијалогу. Питање статуса репрезентативности главна је препрека за функционисање социјалног дијалога и његових институција, првенствено СЕС-а. Начин утврђивања репрезентативности социјалних партнера дефинисан је Законом о раду Републике Србије и утврђивање репрезентативности поверено је Министарству рада и социјалне политике. Синдикати који су раније стекли репрезентативност повремено блокирају рад Одбора за утврђивање репрезентативности због чега се процес одуговлачи, а захтеви за репрезентативност, како синдиката тако и послодавачких организација, непотребно гомилају.

Тако због повлачења представника СССС, како је констатовао тадашњи министар Расим Љајић, Одбор за утврђивање репрезентативности није решавао ни по једном захтеву од новембра 2009. до марта 2011. године. Љајић је у складу са Законом о раду основао комисију која је пребројала 183.384 приступница из једанаест делатности и грана, које чине Конфедерацију слободних синдиката, и на основу међународних и домаћих прописа, а имајући у виду да је у том моменту Конфедерација имала више од десет одсто чланова од укупно 173.763 запослених у Србији, 3. маја 2012. године добила је решење о репрезентативности. Председник СССС Љубисав Орбовић је због тога чак и тужио Министарство рада и социјалне политике, али је Управни суд у Београду, у септембру прошле године, одбацио тужбу уз образложење да репрезентативност КСС ни на који начин не угрожава његово синдикална права.

КСС се три пута писаним путем обраћала Атанацковићу са захтевом да као председавајући Савета укључи Конфедерацију у рад СЕС-а. Из те установе није стигао ниједан одговор, нити било какав допис, због чега је Конфедерација против Атанацковића поднела кривичну пријаву. То је, нажалост, био једини начин да Конфедерација слободних синдиката отвори нову страницу запечаћеног тестаментa. Сада у још већем броју и у име 220.000 чланова синдиката.

Аутор је председник Конфедерације слободних синдиката

Државна помоћ једина шанса

АУТОР: БОБАН КАРОВИЋ

План инвестиција од 11 милиона евра, који је представљен почетком године, требало би да покрене трстеничку Прву петолетку. Иако би поменута улагања требало да се реализују у наредне две године, циљ је да се одмах крене. План државе јесте да се, уместо класичних субвенција којима се у Првој петолетки надомешћује вишак трошкова над приходима, иде на улагање у нову опрему, јер та фабрика има одличне инжењере и раднике, али и опрему стару неколико деценија.

Почетком године у посету некадашњем српском гиганту дошао је министар финансија и привреде Млађан Динкић, који је тада рекао да је менаџерима Петолетке дао задатак да, заједно са Министарством, направе план како да за годину и по дана предузеће изађе из реструктурирања, реши старе дугове и почне нови живот. Ове напоре подржава и Савез самосталних синдиката општине Трстеник.

- Немамо разлога да не верујемо министру Динкићу, који је упознат са стањем у Петолетки. Инвестиције ће помоћи да се набаве машине неопходне за бржу, ефикаснију и јефтинију производњу, а самим тим и за бољи стандард радника, што је и основни синдикални циљ, каже за Форум Драган Таврић, председник ССС општине Трстеник.

Прва петолетка једна је од већих фабрика металског комплекса у Србији и тренутно запошљава око 4.000 радника, у 18 друштава у више општина и градова. Године 2010. ушла је у процес промена и тренутно је у потрази за стратешким партнерима. Иначе, питање Петолетке мора да буде решено до 30. јуна 2014, јер је то рок до када мора да се оконча процес реструктурирања. Судбина ове фирме је и судбина целог Трстеника, али и околних места. Међутим, досадашњи покушаји приватизације нису уродили плодом, што је код радника изазвало страх.

- Неуспешне приватизације фабрике негативно су утицале, можда више на психолошком плану него на плану пословања. Примери неуспешних приватизација у земљи уносили су додатно немир и зебњу за судбину Петолетке, а шта је та фирма за Трстеник и околину, не треба посебно говорити. Самостални синдикат Петолетке имао је велику борбу и на крају је успео у томе да ову фирму не приватизује, на пример, неки бизнисмен са Интерполове потернице, каже Таврић. Према његовим речима, Петолетки је потребан стратешки партнер који ће уложити у производњу, освајање тржишта и маркетинг.

- Како нама никада није фалило стручности и добро обучене радне снаге, користи ће имати сви, почев од стратешког партнера, радника па до државе. Доказ томе је и недавна посета представника једне италијанске фирме који је рекао да имамо изузетно обучене раднике и добро организовану производњу, каже Таврић.

Удео извоза у укупној реализацији је око 70 одсто. Своју робу извози на више континената, а међу важнијим партнерима ове трстеничке фабрике је руска фирма Камаз. Такође, њени производи могу се наћи и на тржишту Западне Европе и Белорусије, а извози и у Италију и Немачку.

- Акционарска друштва као што су „Сервоуправљачи“ и „Арматуре“ у Александровцу имају велику упосленост капацитета и добру реализацију. „Хидраулика“, „Заптивке“, „Технолошко металурска обрада“ такође имају посла, а и „Индустријска пнеуматика“, после периода стагнације, креће узлазном линијом. „Цилиндри“ својим програмом могу много, али су оптерећени дуговима. „Наменска“ такође има пораст производње и најаве послова за српску војну индустрију су добар знак - објашњава Таврић.

Највише проблема, каже он, има у акционарском друштву „Кочна техника“ због застарелости програма и мале упослености, док остала друштва, међу којима су „Исхрана“, „Обезбеђење“, „Ремонт“, „Петолетка промет“, зависе од производних друштава.

- Дакле, посла има, али недовољно да би се могло рећи да се у целини успешно послује. Ипак, да се иде ка бољем доказ је и заинтересованост младих за рад у Петолетки, што у претходном периоду није био случај, закључује Таврић.

После Руса - Италијани?

После ранијих интересовања руских фирми, за трстеничку фирму се заинтересовала и италијанска „Алфа Валволе“, која производи кугласте вентиле за нафтну, гасну и прехранбену индустрију. Она би наине могла да постане стратешки партнер Петолеткином погону „Индустријска пнеуматика“. Стратешко партнерство повољно би утицало на пословање, јер је италијанска фирма тренутно присутна на тржиштима Европе, Азије и Африке, а планира ширење на Русију и Казахстан.

Нема чаробног штапића

Махмуд Бушатлија, консултант за улагања, каже за Форум да се Прва петолетка, као и остала некада велика предузећа са хиљадама радних места, не може реструктурирати „Динкићевим чаробним штапићем“.

- Шанса некада великих металских и машинских комбината је у заједничком наступу и реструктурирању на бази докапитализације, а не продаје. За куповину тих предузећа и тако нема интересовања. Могући правац оздрављења овог сектора јесте у чињеници да, на пример, Русија за своју железницу наручује годишње око 40.000 различитих вагона, а њихови капацитети могу покривати око 60 одсто потреба. Уколико би нашу страну заступали професионалци, а не политичари, онда би се Русима могао понудити аранжман докапитализације читавог низа предузећа која би послужила изради вагона, укључујући и железару Смедерево, каже Бушатлија. Према његовим речима, модел приватизације би био заснован на томе да Србија унесе у заједничко предузеће своју имовину и права, а партнер свеж инвестициони капитал.

На евиденцији Националне службе за запошљавање више од 10.000 медицинских техничара

У Немачку на посао од априла

АУТОР: МИЛЕНА МИЛИКИЋ

На евиденцији Националне службе за запошљавање налази се више од 10.000 медицинских техничара, а њих 250 шансу за посао уместо у Србији добиће ове године у Немачкој. Наине, Национална служба за запошљавање и немачка Савезна агенција за рад из Нирнберга

склопиле су средином јануара споразум о посредовању у привременом запошљавању српских здравствених радника у Немачкој, а он омогућава да посао у тој држави прво добије 250 медицинских техничара из наше земље.

Споразум су потписали директор Националне службе за запошљавање Дејан Јовановић и генерална директорка Централне за рад са странцима и стручно посредовање Моника Варнхаген. Амбасадор Немачке у Србији Хајнц Вилхелм, који је присуствовао потписивању споразума, истакао је да је то први споразум те врсте који је Немачка закључила са неком другом државом

- Споразум има двоструки значај, да мањак на немачком тржишту буде покривен и да у Србији омогућимо незапосленима да нађу нову перспективу и да почну да раде у Немачкој, указао је Вилхелм.

Дејан Јовановић, директор НСЗ, нагласио је да медицински техничари у Србији на посао чекају и дуже од две године. Он је додао да је од немачких колега добио информацију да ће њихова плата у бруто износу бити око 2.200 или 2.300 евра, односно око 1.600 евра нето.

Како за Форум објашњавају у Националној служби за запошљавање, први медицински техничари могли би пут Немачке да крену већ у априлу, а познавање немачког језика неће бити предуслов, јер ће сви кандидати добити могућност да у Србији савладају језик. Међутим, иако је првобитно планирано да само 250 наших држављана путује у Немачку, постоји шанса за запошљавање и већег броја људи, јер су немачки партнери напоменули да су њихови потенцијали и знатно већи.

- Овај споразум отвара могућности за послодавце из Немачке да запошљавају раднике медицинске струке и он тек треба да се реализује. У току овог месеца очекујемо прва интересовања послодаваца и расписивање огласа и конкурса. Термин одласка кандидата који испуњавају услове се у овом тренутку не може са сигурношћу утврдити, јер то добрим делом зависи и од брзине немачке стране. Међутим, ми се надамо да би то могло бити од априла, а најкасније до средине ове године, указују у НСЗ.

Сходно споразуму, Национална служба за запошљавање, Савезна агенција за запошљавање Немачке и немачка агенција за међународну сарадњу, дужне су да у наредном периоду објаве заједнички оглас, у којем ће бити прецизирани основни услови које морају да испуњавају наши држављани, уколико желе да се радно ангажују у Немачкој.

Сви они који желе да се радно ангажују у Немачкој, потребно је да својим саветницима у Националној служби за запошљавање напомену да желе да конкуришу за рад у овој европској држави, а они ће их обавестити када се распишу огласи и када буде покренут процес посредовања.

Испит за основно знање језика

- Према информацијама којима сада располажемо, да би неко лице из Србије могло да ради у Немачкој на основу овог споразума, потребно је да има завршену средњу медицинску школу, општи или педијатријски смер, положен стручни испит и основно знање немачког језика. Знање језика ће проверавати комисија, коју ће формирати Савезна служба за запошљавање Немачке, на разговорима који ће се обавити у Србији. Када говоримо о документацији коју ће наши држављани морати да поднесу приликом конкурисања и евентуалној потреби

нострификације диплома, морамо да нагласимо да ће и та питања бити дефинисана огласом, објашњавају у Националној служби за запошљавање.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/kriza-u-vojvodini-odnela-76000-radnih-mesta>

Криза у Војводини однела 76.000 радних места

Економска криза је за четири године у Војводини однела 76.000 радних места. Толико је, наиме, смањен број запослених између 2008. и 2012. године – с 528.199 на 452.167, колико је грађана Покрајине имало формалан посао пред крај прошле године.

То је, по једној анализи званичних статистичких података о запослености коју је урадио сајт „макроекономија.орг“, донекле мањи губитак броја радних места него на нивоу целе државе: у Србији је у том периоду број запослених опао с близу два милиона на 1,73 милион, односно готово 263.000.

То су подаци о формалној запослености, док се број оних који су у кризи изгубили посао „на црно“ не зна тачно. Својевремено је, 2011. године, када се пад формалне запослености процењивао на 200.000 радних места, Међународни монетарни фонд проценио да је укупно изгубљено дупло више, односно 400.000 радних места. Служећи се том аналогијом, могло би се проценити да је криза у Војводини за четири године без посла оставила можда и 150.000 људи.

По поменутој анализи, криза је највише погодила високообразовану радну снагу, односно младе који након завршетка факултета сада имају минималне шансе да нађу посао. Број високообразованих на евиденцији Националне службе за запошљавање се у том периоду готово удвостручио.

Криза је, такође, тешко погодила предузетнички сектор, који је у времену пре рецесионих година био у том смислу највиталнији и заправо је стално амортизовао пад броја радних места у предузећима. С доласком кризе ствари су се окренуле наопако па је током поменуте четири године проценат изгубљених радних места у предузећима (6,4 одсто) био готово занемарљив у односу на предузетнички сектор (више од 31 одсто).

У Новом Саду криза је однела нешто више од 18.000 радних места – број запослених се смањило са 149.585 на 131.241. У јужној Бачкој је, посматрано без Новог Сада, број формалних радних места пао с близу 64.000 на готово 55.000.

У Средњобанатском округу је пре кризе био запослен 42.121 радник, док их је пред крај прошле године остало 37.783, а у Срему је тај број смањен са 64.570 на 57.850. У Севернобанатском округу број радних места пао је с 35.983 на 31.783, у Севернобачком с 55.784 на 46.991, у Јужнобанатском са 71.846 на 55.546, док је у западној Бачкој у 2008. био запослен 44.481 радник, а пред крај прошле године остало их је 36.799.

Од већих војвођанских градова можда надрастичнији губитак радних места десио се у Врбасу, за трећину: пре четири године у том граду било је 15.000 запослених, а сада тек десетак хиљада. Оштар пад запослености проживело је и Панчево, где се број запослених смањило с 38.500 на нешто више од 28.000.

У Зрењанину је економска криза смањила број радних места с 31.179 на 28.654, у Сомбору с 23.188 на 19.709, док је у Суботици број формално запослених опао са 45.874 на 38.211.

В. Чворков

Сремска Митровица добар изузетак

Једина већа средина у Војводини у којој је број радних места повећан у том периоду јесте Сремска Митровица, где је 2008. радило 15.079 а четири године касније 16.242 људи. Какво-такво повећање броја радних места током кризе забележено је у још неколико мањих војвођанских општина, на пример у Сремским Карловцима и Тителу.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/radnici-traze-plate-od-gazde-iz-slovenije>

Радници траже плате од газде из Словеније

У ађанском предузећу „Литострој-Потисје” ДОО, које је у власништву словеначке групе „Литострој”, око 170 запослених јуче је ступило у штрајк, који је организовала Организација самосталног синдиката.

Они траже да им се одмах исплате децембарске зараде и заостали трошкови путовања на посао, отпочињање преговора за повећање зарада због изузетног раста трошкова живота и инфлације, потписивање колективног уговора и обезбеђивање одговарајућих услова рада. Штрајкачи од власника траже да под хитно смени постојећи менаџмент предузећа и именује нови.

Пре тога, у штрајку упозорења који је претходио обустави рада, није било помака у испуњавању захтева незадовољних радника. Осим кашњења исплате зарада, радници се жале да нису обезбеђени одговарајући услови рада у складу са законским прописима.

Заменик директора „Литострој-Потисја” ДОО Шандор Кош изјавио је за наш лист да се захтеви радника решавају, а да смењивање менаџмента није ствар Синдиката. Он је додао да се ради на наплати ненаплаћених потраживања и да ће обавезе према радницима бити измирене. По Кошовим тврдњама, плате до сада нису касниле и редовно су измириване 25. у месецу за претходни, тако да је закашњење у исплати децембарских зарада две недеље.

Запослени се жале на лоше услове рада, да немају одговарајућу радна одела и обућу, грејање, средства за хигијену, воду за пиће а и да кровови прокишњавају. Заменик директора Кош каже да је то што у погонима нема воде за пиће привремена проблем који ће се решити. Члан Штрајкачког одбора Миливој Туцаков каже да су, осим 70 чланова синдикалне организације, у штрајку и стотинак осталих радника, сви изузев неколицине пословођа и шефова.

– Само тражимо да се поштују законски прописи, исплате зараде и обезбеде одговарајући услови рада – каже Туцаков. – О свим захтевима спремни смо да преговарамо искључиво с власником или новопостављеним руководством предузећа. Садашњи менаџмент кашњење

исплате правда ненаплаћеним потраживањима од пола милионе евра и обећава да ће обавезе измирити ако се стекну услови. Радници поштено раде и не желе да трпе због тога што менаџмент не обавља свој део посла ваљано.

М. Митровић

<http://www.dnevnik.rs/vojvodina/manje-zarade-samo-radnicima>

Мање зараде само радницима

АЛИБУНАР: Штрајком упозорења, запослени у Општинској у Алибунар, ставили су до знања челницима ове општине да ће кренути у радикалне мере за остваривање својих права, жалбом другим органима, али и целодневним штрајковима.

Председница Самосталног синдиката Милена Чипак рекла је да су зараде запослених у Општинској управи крајем прошле године смањене од три до 14 хиљада динара.

-Једна смо од четири општине у Србији чијим су радницима и онако ниске зараде још више смањене. Шефовима и начелницима зараде нису умањене. Недавно је председник општине за локалну телевизију изјавио како у нашој служби нико ништа не ради. Можда има и тога, али ко је за то одговоран? Наравно шефови, начелници и други који су задужени за организацију рада - рекла је председница Чипак и затражила да се зараде врате на ниво из децембра прошле године и започне социјални дијалог о томе, онако како је то законски регулисано.

Скупу се придружио и председник општине Душан Јовановић и рекао да су зараде обрачунате по упуству Владе Србије и да је то учињено и другим локалним самоупртвама у Србији. Ипак, пристао је да, након овог скупа, разговара са руководством овог синдиката. Милена Чипак је рекла да је социјални дијалог започет и да се разговори са председником настављају данас.

Р. Јовановић

<http://www.dnevnik.rs/vojvodina/ostali-bez-posla-akcija-i-plata>

Остали без посла, акција и плата

ЗРЕЊАНИН: Прича око некада највеће скробаре на Балкану је завршена. Зрењанинску Индустрију прерађевина од кукуруза ИПОК, на јавној лицитацији одржаној крајем јуна прошле године, за 959 милиона динара купила је панчевачка компанија "Алмекс"

Зрењанинска Индустрија прерађевина од кукуруза ИПОК

која је недавно објавила оглас за пријем радника. Претходно су у ИПОК-у вођена два стечајна поступка а последњи је, с обзиром на то да нико у законском року није поднео план реорганизације, окончан проглашењем банкрота.

Али, иако нови газда најављује обнављање производње и упошљавање радника, појединци из редова бивших запослених ни данас, када је стављена тачка на сва претходна дешавања у овдашњој скробари, не мире се са судбином коју је фабрика доживела. Један од њих је технолог прераде кукуруза Момчило Маринац из Кумана, данас пензионер са месечним примањима од само 15.000 динара.

Маринац у разговору за “Дневник” каже да је у пензију отишао силом прилика, јер је фабрика 2006. године, како наводи, неправедно гурнута у стечај. Испуњавао је услове за пензију са трећом категоријом инвалидности, а претходно је, са 26 година радног стажа, дванаест месеци примао материјално.

- Радницима, а било нас је око 520, објашњено је да ће им радне књижице седам дана бити на бироу за запошљавање, али да не бринемо, јер ће после тога сви бити враћени на посао, у оквиру такозваног радног стечаја. То се, наравно, није десило – прича Маринац. Осим без посла, наш саговорник је остао и без акција. Он је био један од 1.800 акционара који су задржали акције а које су касније проглашене за ништавне јер је дуг ИПОК-а премашио вредност фирме.

- Ако је то тачно, зашто су мени, као и свим другим акционарима, понудили да се одрекнемо наших ништавних акција на уштрб “Дикинћевих 1.000 евра”. Како смо могли да се одрекнемо нечега што наводно и не постоји - пита се Маринац, напомињући да је око 300 бивших радника остало и без низа неисплаћених зарада.

Маринац констатује да нико од радника пропалих зрењанинских фирми није прошао тако бедно као бивши скробарци. - Баш ништа од фирме нисмо добили, ни акције, ни отпремнине, нити крваво зарађене плате – додаје он и позива бивше колеге да се удруже и изборе за оно што им припада.

Ж. Балабан

Премашивали панчевачку “Јабуку”

Коментаришући последња дешавања у вези ИПОК-а, Момчило Маринац, који је давне 1982. као технолог почео да ради у овој фабрици, вели да је неразумљиво да највећа и најмодернија скробара на Балкану ради са веома смањеним капацитетом. - Ми смо још 1982. године прерађивали око 9.000 вагона кукуруза годишње, док је панчевачка “Јабука” тада прерађивала 2.000 - 2.500 вагона – наглашава Маринац.

<http://www.blic.rs/Vesti/Srbija/366519/Kragujevcani-i-Kraljevcani-bez-zdravstvenih-knjizica-idu-kod-lekara-uz-potvrdu-preduzeca>

Крагујевчани и Краљевчани без здравствених књижица иду код лекара уз потврду предузећа

Б. Куљанин/Н. Божовић

Најмање 1.500 радника и чланова њихових породица у Крагујевцу тренутно је без оверених здравствених књижица. Радницима се одлажу прегледи, операције и друге интервенције или се у најкритичнијим случајевима доприноси уплаћују само појединачно. Предузећа издају потврде да ће рачуни за лечење бити плаћени иако су свесни да за то немају новца!

Без књижица су запослени у крагујевачком „Аутосаобраћају“, Фабрици ауто-делова „21. октобар“, „Шумадији ДЕС“, „Застава безбедности“.

- Данима чекамо да држава реши проблем овере здравствених књижица, али одговора нема. Синдикат је више пута ургирао у Министарству финансија, тако је најавио и министар Динкић, али нико не зна да ли ће то бити за дан, два, десет или месец. Болест, међутим, не чека. Једна наша радница морала је хитно на мамографију, али је одложила преглед. Дали су јој упут, али за преглед у Клиничком центру мора да плати 4.800 динара. И син нашег радника оболео је од леукемије, а отац треба да да коштану срж. Хитно смо интервенисали и појединачно оверили књижицу - каже председник Самосталног синдиката у фабрици „21. октобар“ Живомир Петровић.

Он каже да предузеће има договор са Медицином рада да се радницима пружа бар редовна примарна здравствена заштита, а како ће те услуге бити плаћене нико не зна. Запослени се за лекове сналазе како знају и умеју.

Овера књижица до краја фебруара

Радници Фабрике вагона који имају болничке трошкове или су куповали лекове, доносе нам рачуне које им после плаћа фирма. Са синдикатима имамо договор да тренутно плаћањем болничких рачуна помажемо радницима. Међутим, све је то краткотрајно. Надам се да ће до краја фебруара радницима бити оверене књижице - каже Бошко Славковић.

- Морају прво да плате лек, а како немају новца, то значи морају да посуде. Онда им ми, предузеће или синдикат, из својих средстава рефундирамо трошак - каже Петровић.

У "Шумадији ДЕС", која запошљава инвалиде, успели су да овере књижице за део радника.

- Инвалидима су оверене књижице, али за тридесетак „здравих“ то није урађено. Дали смо изјаву и проследили допис РЗЗО да ћемо платити лечење за њих ако се разболе - каже директор Милан Миладиновић.

У „Аутосаобраћају“ од 500 радника само петоро има оверене књижице.

- То су заиста тешки случајеви, радници који су морали на хемотерапију или операцију срца. Оверили смо им појединачно само књижице на три месеца, али им и то истиче ових дана, а новца нема - каже Булатовић.

Директор крагујевачке филијале РЗЗО Предраг Петаковић каже да оверене књижице немају радници четири предузећа у реструктурирању и чланови њихових породица.

У Краљеву, такође, скоро 800 радника Фабрике вагона не може код лекара, јер им нису оверене књижице за 2013. годину.

- Отишао сам пре неколико дана код лекара опште праксе, јер имам неке болове у бубрезима. Пошто сам ушао када је завршавао смену, да не би реметио остале пацијенте, он ме ухватио под руку и рекао да дођем када ми књижица буде оверена, јер ми је прошли пут прогледао кроз прсте и да то више не сме да ради - прича Драган Пејић, радник Фабрике вагона.

Директор Бошко Славковић каже да фабрика у овом тренутку једино може да плаћа појединачне лекарске трошкове.

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/13/Ekonomija/1261804/%22Al+Dahra%22+o%C5%BEivljava+kombinate.html>

"Ал Дахра" оживљава комбинате

Уговор о продаји и закупу земљишта осам пољопривредних комбината, Влада Србије би са компанијом "Ал Дахра" из УАЕ, требало да потпише до 31. марта. Тада ће бити формирано предузеће у којем ће наша држава имати петину власништва. Надлежни уверавају да је то најбољи начин да посрнула предузећа почну успешно да послују.

Пре приватизације 2007. године, предузеће Војводина из Старчева имало је 127 радника, обрађивало више од 2.000 хектара, а на фарми је било преко хиљаду крава. Како тадашњи власник није измиривао обавезе, фирма је постала губиташ.

Припремила Зорица Синадиновић

Фрања Орешковић из Самосталног синдиката у Панчеву рекао је да је даном раскида приватизације, крајем децембра 2010. године, рачун тог предузећа био у блокади 54 милиона динара.

"Остало је 1.500 хектара неузораних ораница, фирма је остала без капи нафте, са залихама хране на фарми за два до три дана и искљученим телефонима", истакао је Орешковић.

Уз производњу сада плаћају и текуће трошкове, али само зато што је дуг од преко 500 милиона динара и неколико милиона евра замрзнут.

В.Д. генералног директора "Војводина" Бранислав Вукасовић каже да, уколико би се укинуло реструктурирање, фирма би аутоматски за одређено време отишла у стечај и не би могла да измири своје обавезе, па би била доведена у питање егзистенција 69 запослених.

Радници верују да ће обећане инвестиције стићи, јер су машине застареле.

Иван Орешковић из предузећа "Војводина" објашњава да се велики проценат пара даје на одржавање машина и све теже остварујемо технолошке рокове који су пресудни у доброј пољопривредној производњи.

У пољопривредном друштву (ПД) "Омољица" дугови су 60 милиона динара, а део механизације је обновљен. Ипак, за санацију објеката, куповину осталих машина и унапређење производње потребно је још доста новца.

Директор и заступник ПД "Омољица" Донко Рајковић истиче да они имају два система за наводњавање и укупно 470 хектара се залива.

"Те машине су старе око 20 година, ми смо их само технички одржавали да би оне функционисале, али мислим да и ту треба генералну поправку урадити или репарацију", наводи Рајковић.

Подршка Ал Дахри, ипак, није безрезервна.

Синдикати опрезни

Председник Синдиката ПД "Омољица" Раде Васић оцењује да опрез мора да постоји, јер је то друштво већ једном приватизовано и две трећине радника је после две године, колико су били заштићени уговором, отпуштено.

"Надамо се са једном правом инвестицијом да ће доћи до проширења капацитета и потребе за новим радницима", истиче Васић.

Надлежни уверавају да ће од доласка Емирата корист имати сви.

Државни секретар Министарства финансија и привреде Александар Љубић каже да је гарант да ће ова приватизација бити успешна чињеница да је Ел Дахра светски позната компанија у области пољопривреде.

"Пре свега кроз инвестиције, кроз развој и улагање у нове технологије ова предузећа могу да буду носиоци пољопривредног развоја у Србији", истиче Љубић.

Поред куповине осам пољопривредних друштава, партнери из Емирата у Србији планирају да отворе и пет фабрика за прераду хране.

Студио Б

<http://www.studiob.rs/info/vest.php?id=85374>

Влада исплатила Тигру 200 милиона динара за заостале зараде »

Извор : Танјуг

Компанији Тигар је уплаћено 200 милиона динара како би се радницима тог предузећа исплатиле заостале зараде и доприноси, а у складу са договором који је постигнут на састанку руководства АД Тигар и министра финансија и привреде Млађана Динкића.

Министар Динкић 2. фебруара у Пироту је одржао састанак са руководством Тигра и представницима синдиката, а тема је било решавање проблема који су у том предузећу настали услед немогућности отплате комерцијалних кредита банака.

Он је тада, у име Владе Србије, обећао да ће држава помоћи компанији да се финансијски реструктурира како би она у најкраћем року наставила нормално да производи и извози. У том смислу, компанији АД Тигар биће одобрена и гаранција Фонда за развој у износу од 15 милиона евра, а биће им доступан и повољан кредит Европске инвестиционе банке у износу од четири милиона евра.

Заменом скупих кредита банака, овим повољнијим кредитним линијама биће решени проблеми тог предузећа и осигурана реализација извозних послова који су за ову годину планирани у износу од 65 милиона евра, додаје се у саопштењу Министарства.